

LBRIS

We know
books

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Adina Grigore • Claudia-Daniela Negrițoiu • Augustina Anghel
Elena Dumitrescu • Mihaela Nițu • Maria-Magdalena Pletea • Elena-Otilia Țiroiu

VIZUÁLIS MŰVÉSZETEK ÉS GYAKORLATI KÉSZSÉGEK IV. OSZTÁLY

4

Editura Ars Libri

TARTALOM

Útmutatások a digitális tankönyv használatához	4
Szimbólumok	5
Alapkompetenciák és sajátos kompetenciák	6
A III. osztályban tanultak ismétlése ..	7
Tanév eleji felmérés	8
Munkaeszközök, anyagok és technikák ...	9

1. TANULÁSI EGYSÉG – AZ ŐSZ SZIMFÓNIAJA

1. A pont – képzőművészeti nyelvi elem...	12
2. A vonal – képzőművészeti nyelvi elem...	14
3. A forma – képzőművészeti nyelvi elem...	21
4. A tónusérték – képzőművészeti nyelvi elem	24
5. Ismétlés	27
6. Értékelés	28

2. TANULÁSI EGYSÉG – A SZÍNEK SZIMFÓNIAJA.....

1. Főszínek és mellékszínek – képzőművészeti nyelvi elemek	30
2. Meleg színek és hideg színek – képzőművészeti nyelvi elemek	32
3. Színátmenetek és tónusértékek – képzőművészeti nyelvi elemek	34
4. Vegyes technikák	36
5. Festészet textilanyagokon hőkezelt festékekkel	38
6. A vonal, a pont, a szín és a forma – képzőművészeti nyelvi elemek a dekoratív művészetben	40

7. A hajtogatás és a kirigami – művészeti technikák	44
8. Ismétlés	49
9. Értékelés	50

3. TANULÁSI EGYSÉG – MESTERI FORMÁK

1. A fonás – munkatechnika	52
2. Szabad modellezés – művészeti technika. A forma – képzőművészeti nyelvi elem ...	57
3. A fényképészet - a képi közlés nyelve	62
4. Ismétlés	65
5. Értékelés	66

4. TANULÁSI EGYSÉG – A JÁTÉK VILÁGA..

1. A vonal (mint a síkok találkozási éle) – képzőművészeti nyelvi elem	68
2. A textúrák – képzőművészeti nyelvi elemek	70
3. A forma – képzőművészeti nyelvi elem..	74
4. Színátmenetek – képzőművészeti nyelvi elemek	79
5. Tónusok – képzőművészeti nyelvi elemek	81
6. Ismétlés	84
7. Értékelés	85

Összefoglaló ismétlés	86
Tanévvégi felmérés	87
Szómagyarázat	88

3

1. **A PONT** - képzőművészeti nyelvi elem
2. **A VONAL** - képzőművészeti nyelvi elem
3. **A FORMA** - képzőművészeti nyelvi elem
4. **A TÓNUSÉRTÉK** - képzőművészeti nyelvi elem
5. **ISMÉTLÉS**
6. **ÉRTÉKELÉS**

Emlékeztető! Az őszi szimfóniája című tanulási egységben a pedagógus értékelni fogja munkáját *A magatartás és a tevékenység rendszeres megfigyelési lapja* alapján, a 6. oldalon található értékelési szempontok szerint.

1. A PONT

- képzőművészeti nyelvi elem -

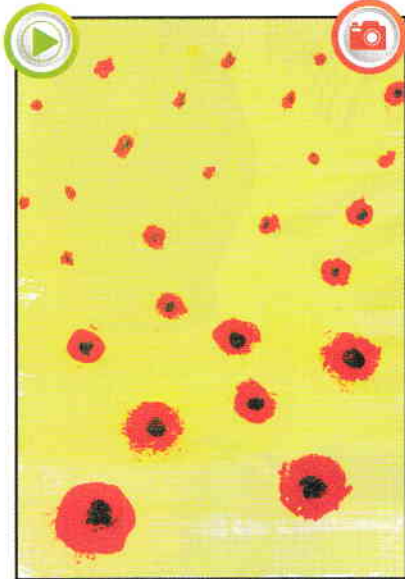
Figyeld meg a pontnak a természetben található megjelenési formáit, és beszéljétek meg!

Keress a környezetben olyan példákat, ahol felfedezhető a pont jelenléte!

Akár a természetben, akár a rajzokon és a festményeken megjelenő pontok különböző méretűek, különböző színűek és formájúak lehetnek. Ezek a megjelenési formák nagyon változatosak: esőcseppek, homokszemek, csillagok stb.

közeli/ távoli

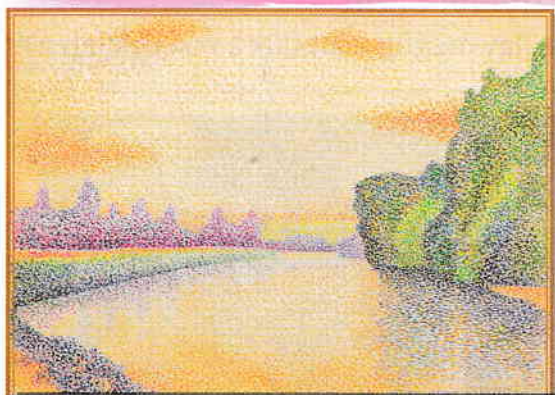
sűrű/ levegős

rendezett /rendsztelen

A pont valamilyen rajzeszköz által hagyott nyom, ami érintés vagy erősebb nyomás eredményeként jön létre a papíron. Ilyen rajzeszköz lehet a: grafitceruza, színes ceruza, ecset, rajztoll, filctoll, golyóstoll, rajzszen stb.

Neves festők alkotásaiban fellelhető pontok

Albert Dubois-Pillet
A Marne parti alkonyat

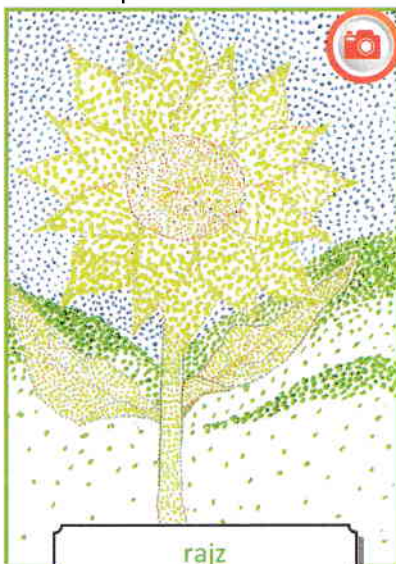
Paul Signac
A La Rochelle-i kikötő

1. Gyakorold a pontok rajzolását különböző eszközökkel!
2. Készíts egy rajtot vagy egy festményt őszi gyümölcsökkel vagy zöldségekkel! Díszítsd különböző méretű és színű pontokkal!

fénykép

rajz

festmény

Portfóliólap

Utasítás: A portfólió egy mappa, amelybe a tanév ideje alatt készült munkáid fognak belekerülni. Portfóliódat a pedagógus fogja értékelni a következő szempontok szerint: a feladat követése, eredetiség és külalak.

A munkáid értékelését az osztálytársaid is és a szülők is majd átnézik.

Készítsd el a saját mappádat, a borítón a nevedet pontokkal díszítsd!

Lisztés doboz

Kísérletezz és figyeld meg, hogy különböző eszközök (fogpiszkáló, parafadugó, ceruza stb.) milyen nyomokat hagynak a lisztben? Jegyezd fel észrevételeidet a portfóliód lapjára!

2. A VONAL**- képzőművészeti nyelvi elem -**

A vonal bárhol előfordulhat a hétköznapi életben, így megfigyelhetjük a vonalak jelenlétét:

✿ a természetben

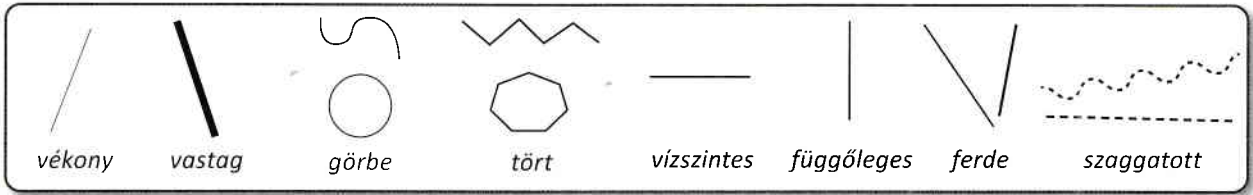
✿ az ember alkotta tárgyakon

Nevez meg még más olyan megjelenési lehetőségeket, ahol felfedezhető a vonal jelenléte mindegyik bemutatott példához!

A vonal az a nyom, amelyet egy mozgó pont hagy egy adott felületen.

Vonaltípusok

rajz

festmény

Azonosítsd a fenti alkotásokon a kép alkotóelemeit megjelenítő vonaltípusokat!

A vonalrajzolás [vagy vonalhúzás] az a rajzadási eljárás, amikor a rajzeszközzel a felületen vonaljellegű nyomot hagyunk.

Játék – Vidám vonalak

Játszva rajzolj vonalakat egy munkalapon különböző íróeszközökkel, és hozz létre különböző vonaltípusokat!

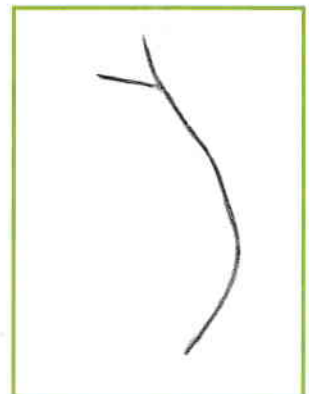
Játék – Kopár fa

Folytasd a mellékelt kompozíciót, úgy hogy egy fát ábrázoljon; használj vízfestéket, a vonalak legyenek különböző típusúak!

Portfóliólap

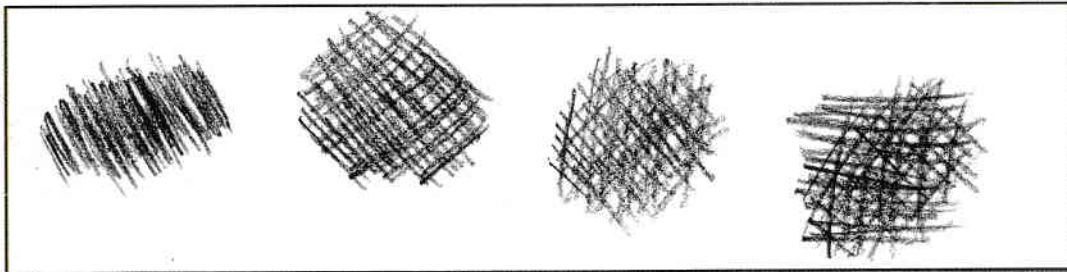
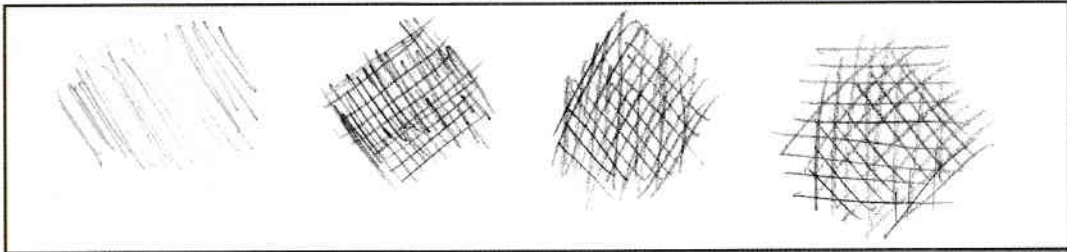
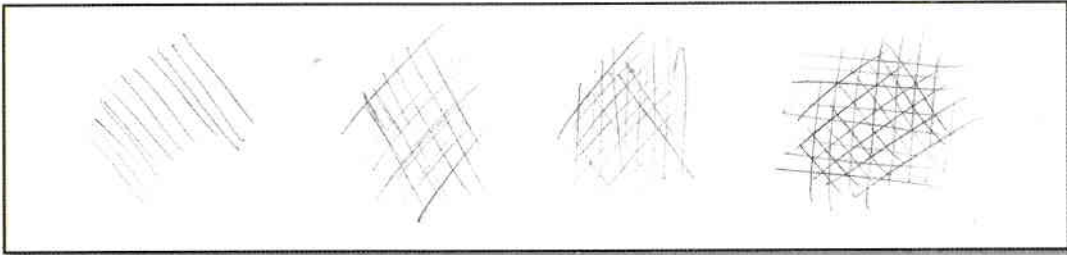
Homokos doboz

Egy pálcika segítségével húzz vonalakat homokba! Figyeld meg és jegyezd fel a tapasztalataidat a portfóliód lapjára!

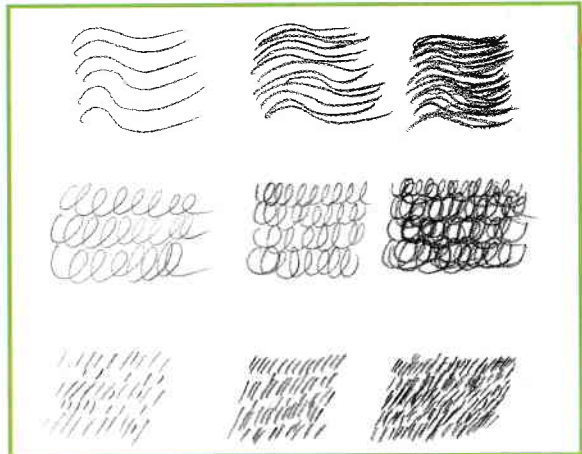
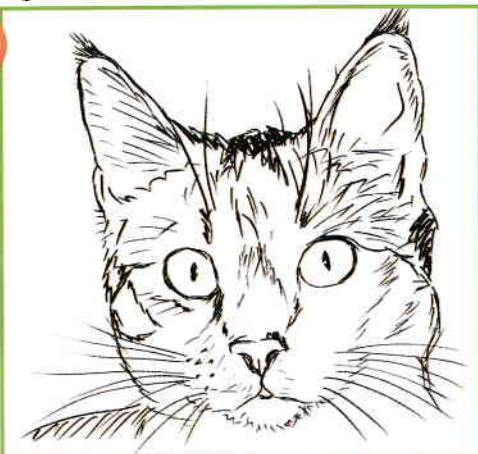
Az árnyékolás (sátirozás) az a rajzoldási módszer, amikor egy adott forma megjelenítésére párhuzamos vagy egymást metsző (keresztező) vonalakat használunk.

Árnyékolási módok

1. Rajzold meg egy lapra a virágok körvonalait, majd a vonalon belül sátirozd be a felületet!

2. Dolgozd ki a saját árnyékoló [tónusozó, sátirozó] módszeredet, gyakorolj minél többet egy lapon! Alkalmazd a módszert egy általad kedvelt forma, figura megrajzolásánál (állatfigura, növény stb.)!

Eseményvázlat vagy jelenetábrázolás

1. Milyen évszak érzékelhető a képeken?

2. Mondd el, mi a cselekménye a hat kis illusztrációnak? Milyen érzelmeket fedezhetünk fel a gyermekarcokon?

3. Milyen eszközzel készült ez az illusztráció?

A **vázlatrajz** egyszerű vonalakkal megrajzolt ember, táj, állat, tárgy ábrázolása

rajzban.

Az eseményvázlat vagy jelenetábrázolás valamely cselekmény, történet, mese, vagy egy téma képek által történő bemutatását jelenti.

✿ Olvasd el Lyman Frank Baum *Óz, a nagy varázsló* című meséjéből kiemelt részletet, majd figyeld meg a rajzokban a szöveg tartalmát.

● Dorka egy árva kislány volt, a kansasi nagynénje otthonában lakott, ennek a kislánynak a legjobb barátja egy Totó névre hallgató kutyus volt.

● Egy napon, a derült égből előbukkanó tornádó* felemelte a házat és elsodorta nagyon messzire. Egy idő múlva, a ház egy varázslatos vidéken* landolt, ez volt Óz birodalma. Szerencsére, egy kis ijedtséget leszámítva sem Dorkának, sem Totónak nem esett baja.

